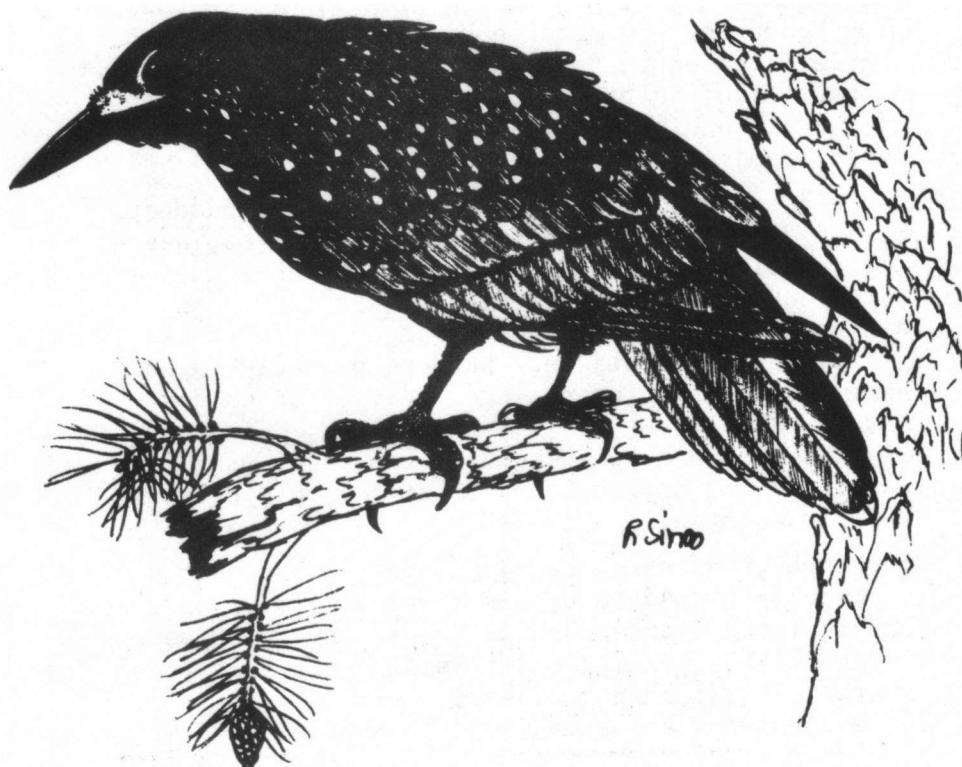

KIJK EEN NOTENKRAKER !!!

Sinds enkele weken worden er in het Gooi Notenkraakers waargenomen.
Een vogel(soort), die nu niet elk jaar bij ons op bezoek komt.

Een goede reden om U wat meer over de Notenkraaker te vertellen.

De naam "NOTENKRAKER" (*Nucifraga caryocatactes*) is wat misleidend,
want zijn hoofdvoedsel bestaat grotendeels uit de dikke zaden van de
Arolla/Arve-den (*Pinus cembra*). Deze den groeit in de gebieden waar de
Notenkraakers thuis horen, namelijk Siberië en de berglanden van Midden-
Europa.

De zaadoogst van de dennen varieert van jaar tot jaar. Een zeer overvloedig
en rijk seizoen wordt dikwijls gevolgd door een jaar met een lage produktie.
Als gevolg van het daarop volgend voedseltekort, nog verhoogd door
populatietoename in een overvloedig seizoen, zwermen de vogels uit,
waardoor massale volksverhuizingen ontstaan.

Terwijl de oude vogels hiervan vaak met succes terugkeren naar hun normale broedgebieden hebben de in het jaar van uitzwermen geboren jongen de neiging in de oorspronkelijke trekrichting door te vliegen, zuid of west. De meerderheid komt dan ook om zonder ooit het broedgebied te hebben gezien.

We noemen deze vogel een "invasie-vogel" naar aanleiding van de boven beschreven zeer variabele, vaak massale trekgewoonten.

Als een mees aan een tak, gaat deze "Denne-ekster" aan de dennerappel hangen en breekt de schubben met zijn sterke snavel open. Ook Beukenootjes en Eikels zijn van zijn gading; hij verzamelt en weekt ze in zijn krop. Later verbrijzelt de vogel de noten met zijn daartoe speciaal gevormde ondersnavel.

In dit verband is het goed om te weten dat de "parallel" van deze vogel, de Kruisbek met zijn kleinere snavel al een kracht kan uitoefenen van ongeveer 7 kilogram per vierkante centimeter !!!

De Notenkraaker is de enige bruine vogel ter grootte van een Vlaamse Gaai - al komt hij dan wel zwart/donker over - die bedekt is met vrij grote witte "druppel"-vlekken. Ook de witte onderstuit en het wit in de staart kenmerken de vogel.

Hij vliegt opvallend golvend en gaai-achtig waarbij de brede vleugels en korte staart de Notenkraaker zijn unieke silhouet geven.

De vogel zit graag in de uiterste top van een boom of op de paaltjes van de een of andere afrastering. Als u hem hier tegenkomt zal dat waarschijnlijk zijn scharrelend op een akkertje of misschien in de loofbossen langs de paden op zoek naar Beukenootjes of Eikels. Ook in de tuin wil die dan wel eens verschijnen!

Interessant is het om te weten, dat het een uniek verschijnsel onder de vogels is hetgeen nu volgt:

In tegenstelling met veel andere kraaiachtige vogels, die in de tijd dat de noten als eikels, beukenootjes of hazelnoten rijpen en van de boom afvallen een voedselvoorraad aanleggen voor de winter, doet de Notenkraaker dit voor het volgend broedseizoen.

Hiervoor in staat gesteld door de grote voedselzakken, die zich aan weerszijden in de keel van de vogel bevinden. Hier verzamelt hij de dennenzaden zodra hij ze uit de kegel getrokken heeft.

Rob van Maanen